

[DET TALTE ORD GÆLDER]

Tale til samråd om grønne og sorte investeringer den 26. januar 2023
– ERU alm. del samrådsspørgsmål A

Samrådsspørgsmål A:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan regeringen forholder sig til Klimarådets anbefaling om at etablere rammebetingelser, der begrænser sorte investeringer og fremmer grønne investeringer, og om regeringen mener, at frivillighed er nok til at nå målet om at vende de finansielle pengestrømme fra sort til grøn, bl.a. set i lyset af de seneste nyheder om Danske Banks investeringer.

[Indledning]

- Tusind tak for det, formand. Og tak til spørgeren, og jeg er sikker på, at vi nok skal komme vidt og bredt omkring. Først og fremmest vil jeg takke for invitationen, og så starter jeg med at svare på det, der er spurgt om. Og så må vi jo tage den der fra, som vi plejer at gøre.
- Regeringen er helt enige med Klimarådet i, at der skal etableres rammebetingelser, som gør det muligt at investere grønt.
- Som SF jo også ved, ja så er den grønne omstilling et af regeringens vigtigste mål. De mål, regeringen har sat sig på det

her område, det er de mest ambitiøse, nogen regering nogensinde har stillet, og det står på skuldrene af beslutninger, som allerede er truffet.

- Og for at nå regeringens fremrykkede målsætning om, at Danmark skal være klimaneutralt i 2045, ja så er det selvfølgelig vigtigt, at hele samfundet bidrager.
- Og det er helt centralt for regeringen, at vi holder tempo og sikrer grundig implementering af de mange tiltag, som allerede er vedtaget. For vi skal helt i mål med målsætningerne.
- Eksempelvis har vi allerede afsat betydelige midler til erhvervsmæssig udvikling af grønne løsninger. Det gælder fx en tilskudsordning til produktion af PtX-brændstoffer på 1,25 mia. kr., støtte til udvikling af lokale erhvervsfyrtårne med fokus på bl.a. CO₂-fangst og grøn energi.
- Derudover har Danmark på erhvervsområdet givet 850 mio. kr. i støtte til to projekter inden for grøn brint. Det sker gennem EU-Kommissionens IPCEI, hvor rammerne for statsstøtte er mere fleksible end normalt. Og det gør vi fordi, at vi kan se et potentiale i en fælles, europæisk indsats også her, der kan få PtX-teknologien op i skala og ned i pris, om man vil, og dermed være med til at sætte fart på den grønne omstilling.

- Og så er der jo desuden også på erhvervsområdet afsat 244 mio. kr. til en investeringsstøtteordning, der skal understøtte projekter, der har til formål at opskalere PtX-teknologierne, og dermed hjælpe virksomhederne med hurtigere at få deres PtX-produktion op i en kommerciel skala.
- Så jeg synes, med de aftaler, som alle partier med undtagelse af det nye parti, der er kommet ind, har været med til at lave, så synes jeg ret beset godt, at vi kan klappe os selv på skulderen for, at vi faktisk er kommet ret langt i forhold til at stille muligheder til rådighed for at træffe beslutningerne for også at sikre, at vi får en grøn omstilling af det danske samfund.
- For aftalerne, de er jo kommet til i brede samarbejder mellem Folketingets partier, og det mener jeg faktisk godt, at vi kan være stolte af. Og det er også noget, der er internationalt anerkendt. Og det er det fordi, at modsat andre lande, så er den grønne politik ikke noget, der splitter det danske Folketing. Vi har historisk brede aftaler bag de her meget store aftaler.
- Overordnet, ja så er, som I jo også godt ved, klimapolitikken tænkt ind i en bred vifte af politikområder. Det gælder fx skatteområdet, det gælder miljøområdet, transport, og det gælder også det finansielle område.

- Danmarks Eksport- og Investeringsfond er et eksempel på langt stærkere prioritering af stærke og grønne rammevilkår til private virksomheder. Og det skal jeg nok vende tilbage til.
- Men den samme udvikling ser vi også på det finansielle område i forhold til at skabe rammerne for den grønne omstilling.
- Og jeg vil her prøve at give et overblik over den finansielle regulering på området.
- På EU-niveau er man i gang med at implementere et omfattende system for bæredygtighedsrapportering. Det bygger på tre elementer.
- Det bygger for det første på *EU's forordning om bæredygtighedsrelaterede oplysninger* – også kendt som Disclosureforordningen – som trådte i kraft i marts 2021, og som udstikker overordnede rammer for fx bankernes oplysningsforpligtelser ift. bæredygtige investeringsprodukter.
- EU's såkaldte *taksonomi-forordning* fra januar 2022 konkretiserer bl.a. oplysningsforpligtelserne i den her disclosureforordning ved at skabe en fælles, om man vil, kvalificering af, hvad der kan siges at være klima- og miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

- Formålet med de her to forordninger er at forebygge greenwashing og understøtte investeringer i aktiviteter, der reelter bæredygtige. De er således med til at skabe gennemsigtighed for særligt private investorer, fx pensionsopsparerne, som dermed jo altså så kan få et mere nuanceret billede og forståelse af selskabernes arbejde med bæredygtige investeringer.
- Det tredje element er EU's direktiv om bæredygtighedsrapportering, det der hedder CSRD, som blev vedtaget sidste år og forventes at virke fra 2024. Formålet med det her CSRD, ja det er, at bæredygtighedsrapporteringen fremadrettet skal være på niveaumed den finansielle rapportering. Og CSRD vil så gøre det nemmere for kunder, investorer og jo også offentligheden at holde selskaberne, såvel finansielle som ikke-finansielle, op på deres løfter i den her sammenhæng.
- Der er tale om relativt ny, men også meget kompleks lovgivning, som er vedtaget i EU-regi. Og flere regler er på vej, da alle sektorer, også den finansielle, skal bidrage til den grønne omstilling. Derfor, så er det et emne, som har endog meget stort fokus i EU. Og alle os, der har beskæftiget sig med Europaudvalget og andet, vil også vide, at det har meget stort fokus også her i Folketinget.

- Det er min forventning, at effekten af den samlede regulering på området vil tage til de kommende år i takt med, at sektoren indretter sig efter de nye regler.
- Spørgsmålet, som vi drøfter i dag udspringer af en række artikler om Danske Banks aktiviteter og markedsføring på bæredygtighedsområdet.
- Og jeg er glad for at have noteret mig, at Danske Bank med deres seneste udmeldinger og klimaplan tager kritikken alvorligt og nu også vil gøre noget ved det. Og det synes jeg også, at man må se som en åben invitation for kunder og investorer til at gå i dialog med banken om den grønne omstilling, og hvordan banken kan spille en aktiv rolle heri.
- I det konkrete spørgsmål bliver jeg også bedt om at redegøre for, hvordan regeringen forholder sig til Klimarådets anbefaling.
- Klimarådet ser et behov for en større indsats for at etablere rammebetingelser, der kan begrænse sorte investeringer, om man vil, fremfor kun at have fokus på at fremme grønne investeringer. Det gælder bl.a. ved at gøre det lettere for private investorer at få indblik i, hvorvidt ens pensionsopsparing indeholder såkaldte sorte investeringer.

- Her spiller den finansielle regulering en rolle og bidrager bl.a. med regler om oplysningspligter og definitioner på, hvilke økonomiske aktiviteter, der kan betragtes som grønne eller bæredygtige. Det udmøntes med den regulering, som jeg jo altså lige omtalte for få øjeblikke siden.
- Den finansielle regulering på området omfatter groft sagt to blokke: *For det første*, og som nævnt, oplysning og gennemsigtighed rettet mod investorer, om man vil, og *for det andet* bankernes egen rolle som kreditgivere og også investorer.
- Den første del er vigtig for at sikre klare og gennemsigtige standarder og jo altså undgå greenwashing og dermed sikre, at investorerne ved, hvad de investerer i. Den anden del er vigtig for at sikre, at bankerne forholder sig til risici inden for miljø, samfund og ledelse, de såkaldte *ESG-risici*, i både deres udlån og også i deres investeringer.
- Jeg mener, at regulering på det her område bedst sker gennem EU. Og på den måde får den finansielle sektor på tværs af EU-landene fælles rammevilkår, og reglerne får også større effekt.
- Regeringen støtter derfor EU's fokus på at skabe gennemsigtighed. Øget gennemsigtighed gør det lettere for investorer og forbrugere at investere bæredygtigt, ligesom det er

med til at sikre bekæmpelse af greenwashing som sagt, og jo altså dermed også at understøtte tilliden til de finansielle markeder.

- Desuden arbejdes der i EU-regi på krav til, hvordan banker tager højde for de her ESG-risici i både deres strategier, deres politikker og også deres forretningsmodeller.
- Så jeg synes, at man må sige, at når man lytter til bare det her, og det er et uddrag af de mange aktiviteter, der er i gang. Så synes jeg, at summen af de her tiltag er med til jo altså at tegne et billede af, at det går bestemt i den rigtige retning, men også jo altså er medvirkende til, at man kan mobilisere kapital henimod bæredygtig og grøn omstilling. Det er jo grundlæggende det, det handler om.
- Der er også allerede i dag krav om, at banker forholder sig til bæredygtighedsrisici, ligesom de fx skal forholde sig til sammenhængen mellem deres investeringsmedarbejderes aflønning og hensyntagen til bæredygtighedsrisici i den sammenhæng.
- Derudover er der krav om, at banker og pensionselskaber skal udarbejde og offentliggøre en politik for aktivt ejerskab. Den politik skal beskrive, hvordan de integrerer aktivt ejerskab i deres investeringsstrategi, og de skal årligt offentliggøre, hvordan politikken så også er blevet gennemført.

- Formålet hermed, ja det er jo som sagt igen at sikre gennemsigthed om investorernes aktive ejerskab.
- Jeg mener grundlæggende, at det er vigtigt, at banker kommunikerer klart og tydeligt om deres udlån til og også om investeringer i selskaber, der udvinder fossile brændstoffer og deres aktive ejerskab på de her områder. Det skal være med til at sikre, at kunder og offentlighed ikke føler sig vildledt.
- Jeg mener også, at det er vigtigt, at den finansielle sektor giver plads til udlån til og investeringer i selskaber, som gennemgår en omstilling på området.
- Hvis vi virkelig vil flytte os på det grønne område, er det nødvendigt, at de selskaber, som gennemgår en omstilling har adgang til fortsat finansiering af deres aktiviteter. Og vi kender eksempelvis flere succeshistorier på det. En af dem, en enorm omstilling og succeshistorie på den front, det er historien om vores eget Ørsted.
- Det er naturligvis vigtigt, at hvis man finansierer en virksomhed, der gennemgår en omstilling, ja så skal man også følge op på, at omstillingen rent faktisk finder sted og jo også finder sted i den hastighed, som der er blevet stillet i udsigt.

Det er klart, at det kan ikke accepteres, hvis det bliver en sovepude.

- Jeg mener også, at det er vigtigt, at vi her husker på, og som jeg har forsøgt at opliste her, at der er tale om enorm megen lovgivning, der er tale om meget ny lovgivning, som er på vej, og vi har ikke set den fulde effekt af den her lovgivning endnu.
- Og det afspejler sig også i den linje, som Finanstilsynet hidtil har lagt over for de finansielle virksomheder. Som Tilsynets direktør udtalte for nyligt i medierne, så siger han følgende, og jeg citerer: *"Som det altid er tilfældet med ny regulering, starter vi med undersøgelser og vejledning og i mindre grad tilsynsreaktioner i begyndelsen. Det er for at give folk en chance for at forstå, hvilke standarder, vi forventer. Nu er vi dog nået dertil, at folk må have forstået det, og derfor vil vi i stigende grad begynde at give tilsynsreaktioner, hvis tingene ikke flugter med reguleringen"*.
- Og det har jeg naturligvis fuld tiltro til på baggrund af den lovgivning, der er, at det klarer Finanstilsynet, og det følger de op på.

- Til sidst vil jeg fremhæve, som jeg også kort nævnte i min indledning, at der ud over den finansielle regulering også eksisterer andre tiltag i erhvervspolitikken, der styrker mobilisering af kapital hen mod grønne aktiviteter.
- Et eksempel, det er indsatsen i den nyetablerede Danmarks Eksport- og Investeringsfond. Det gælder både i forhold til at opdyrke markedet for risikovillig kapital til grønne iværksættere. Og det gælder i forhold til at arbejde sammen med de private banker om at finansiere den grønne omstilling i de enkelte virksomheder. Og det gælder i forhold til at gå foran og mobilisere privat finansiering til store grønne projekter, som så kan være danske løsninger, vi udbreder til resten af verden.
- Fordi med alt det her, som måske kan virke meget overvældende, og det er det også, fordi det er meget stort og meget nyt, så tror jeg, at det er vigtigt at forstå, at både det, der arbejdes med i EU, de mål, vi har sat os i Danmark i bred enighed, og det, vi diskuterer her, er udtryk for, at der de senere år er sket en enorm skifte i retning af at mobilisere kapital til grøn omstilling. Og det er grundlæggende også det, det handler om for, som jeg er helt enig med spørgeren i, at vi skal gøre, hvad vi kan for at sikre, at der bliver investeret i grønt frem for sort.
- Tak for ordet.